SYLABIZM i SYLABOTONIZM

il. Karolina Sroka

Oba terminy to nazwy systemów wersyfikacyjnych, czyli reguł kształtowania wierszy. Utwory poetyckie nie dzielą się na wiersze sylabiczne i sylabotoniczne – jest ich o wiele, wiele więcej, jednak to właśnie te dwa systemy wersyfikacyjne są najsilniej kojarzone z mową wiązaną. W SYLABIZMIE zasadą jest przede wszystkim stała liczba sylab w poszczególnych wersach.
W SYLABOTONIZMIE oprócz zasady stałej liczby sylab w każdym wersie obowiązuje jeszcze ważniejsza zasada stałego miejsca sylab akcentowanych w wersie. Zasadniczym rygorom rytmicznej powtarzalności podlega zatem budowa akcentowa każdego wersu.
Na wzór wersyfikacji starożytnej wers dzieli się na jednostki rytmiczne zwane STOPAMI, czyli dwu-, trzy- lub czterosylabowe elementy, w których tylko jedna sylaba – zawsze ta sama (pierwsza, druga lub trzecia) – jest akcentowana. WIERSZ SYLABOTONICZNY charakteryzuje się zatem jednakową liczbą sylab w każdym wersie, a także określonym układem stóp. Stopy wyróżniane w polskich wierszach to: JAMB, TROCHEJ, AMFIBRACH, ANAPEST, DAKTYL i PEON TRZECI. Opowiemy Wam o nich w kolejnych ciekawostkach.